

PC-KÄYTTÄJÄ

PC-Käyttäjät ry:n jäsenlehti

1/97

Hetscape - [PC-käyttäjät ry]

File Edit View Go Bookmarks Links Options Directory Window Help

Location: <http://www.pcuf.fi/>

What's New! What's Cool! Handbook Net Search Net Directory Software

[In English](#)

PC-käyttäjät ry

Harras harrastaminen mikrotietokoneiden parissa jo vuodesta 1983

Ajankohtaista

- [HIV:n kansainvälisen arvostelu tammikuulta 5.11.97](#)
- [Sveitsin ja Saksan webbis](#)
- [PCUF:n puolelmanumerot muutettiin 2.9.97](#)
- [Uusi versioha. Soitto-ohjelman asennusohjeet](#)

• Yhdistyksen esittely	• Hallitus ja toimihenkilöt
• Peuf.fi-palvelin	• Käyttäjätunnus Peufin
• PC-käyttäjälehti	• Tiedotteet jäsenille
• Tapahtumakalenteri	• Lähtv. jäsenkoti (oppovuosi ilmainen)
• Käyttäjien kotisivut	• Yrittäjien kotisivut
• Tiedotot	• Linkkisivu

Yhteistyökumppanit

• [Tietotekniikan liitto ry](#) • [SYTYKE ry](#) • [Datanomat ry](#) • [LATKY ry](#) • [Suomen Unix-käyttäjien yhdistys](#) • [Käyttö- ja Ohjelmistotalo](#)

PC-käyttäjät ry, PL 494, 00101 Helsinki, info@pcuf.fi

[Kansio](#) • [pcuf.fi](#) • [Jäsenpalvelut](#) • [Haku](#) • [Pöytä](#)

[157190]

Document: Done

Kiinteistö Oy Opetustalo

Rautatieläisenkatu 5

00520 HELSINKI

(09) 14 89 04 24

(09) 14 89 03 36

0400 - 89 04 24

Vaihde (09) 14 89 01

Fax (09) 14 89 04 25

Suomen Liikemiesten Kauppaopisto
Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu

ATK-instituutti

Vuokraamme koulutus-, kokous- ja liikuntatiloja

Luentoluokat: useita kokoja
Iso auditorio, 254 henkilölle
Pieni auditorio, 80 henkilölle
AV-luentosali, 100 henkilölle
Pieni neuvotteluhuone, 20 paikkaa

Ravintolasali, 586 m², 386 henkilölle
Kabinetit, 2 kpl, 72 m² ja 101 m²,
yhteensä 76 paikkaa
Iso liikuntasali, 491 m²
Pieni liikuntasali, 267 m²
Kuntosali, 192 m²

SOITA MEILLE!

Toimitusjohtaja Anneli Heikkinen, puh. (09) 1489 0424, 0400-890 424
Kiinteistösihteeri Sirkka Alaranta (09) 1489 0336

Kerromme mielellämme tiloihin liittyvistä AV-laitteistoista ja liikuntavälineistöistä. Toiveittesi perusteella voimme välittömästi suunnitella varauspaketin tai lähettämme teille ESITTEEMME. Siinä on tilojen esittelyn lisäksi hintaviitteitä.

Vuokraamme tiloja myös iltaisin ja viikonloppuisin ympäri vuoden.

Ystävällisesti

KIINTEISTÖ OY OPETUSTALO

Anneli Heikkinen
toimitusjohtaja

Opetustalo sijaitsee monen väylän varrella

❖ rautatien (Pasilan asema) ❖ raitiokiskojen (7A, 7B) ❖

❖ useiden pääkaupunkiseudun bussireittien (17, 69, 503, 504, 505, 509) ❖

CGI-ohjelmia purkin palvelimelle

Yhdistyksen purkissa PCUF:ssä on aloitettu hiljattain kokeilu, jonka aikana yhdistyksen jäsenillä on mahdollisuus saada asennettua CGI-ohjelmia purkin WWW-palvelimelle. Tietoturvasyistä ohjelmia ei kuitenkaan voi asentaa itse, vaan ylläpito asentaa ohjelman. Ennen asennusta ohjelman turvallisuus tarkistetaan.

Tarkastettavat ohjelmat lähetetään sähköpostilla uuencodella koodattuina osoitteeseen cgibin@pcuf.fi. Mikäli ohjelmaan kuuluu useita tiedostoja, ne tulee pakata tar-ohjelmaa käyttäen.

Jos ohjelmaan liittyvät tiedostot ovat nykyisessä hakemistossa, voit esimerkiksi käyttää seuraavaa komentoa ohjelman toimittamiseen tarkastusta varten:

```
pcuf% tar fcz - . | uuencode ohjelman_nimi | sendmail
cgibin@pcuf.fi
```

Yllä ohjelman_nimi-sanalla tulee kirjoittaa ohjelman oikea nimi, mikäli se ei käy selvästi lähdekoodista selville.

Kun ohjelma on tarkastettu, asiasta tiedotetaan sähköpostitse. Tarkastuksen läpäisseet ohjelmat asennetaan palvelimelle; jos ohjelmaa haluaa myöhemmin muuttaa, tulee ohjelma lähettää kaikkine lähdekoodeineen uudelleen tarkastettavaksi.

Yritysjäsenet voivat asentaa ohjelmia tarpeidensa mukaan. Sen sijaan yksityiskäyttäjien ohjelmilta vaaditaan yleiskäyttöisyyttä: ohjelman pitää olla sellainen, että muutkin käyttäjät hyötyvät siitä.

Tämä tarkoittaa samalla sitä että ohjelman tulee olla tuotenomaisen, ei mikään yhden käyttäjän yhtä tarkoitusta varten tehty hääkyrä. Tähän menettelyyn on päädytty koska ylläpito ei halua ottaa hartioilleen sadan eri käyttäjän guestbook- ja muita hömppäohjelmia.

Lisätietoja CGI-ohjelmista löydät purkin palvelimelta osoitteesta

<http://www.pcuf.fi/pcuf/cgi-doc/>

Tässä numerossa...

CGI-ohjelmia purkin palvelimelle.....	3
Sähköpostin etäkäyttö PCUF:ssä.....	4
Tietoturva paremmaksi.....	6
Nyyssispämmäys.....	8
PC-käyttäjien kesätapahtuma '97.....	10
Keitä me PC-käyttäjät olemme?.....	11
Helsingin Eläinsuojeluyhdistyksen "internet-oppiminen".....	12
PC-käyttäjät ry:n jäsenhakemuslomake.....	14
SHELL-oikeuksien hakemuslomake.....	15
SHELL-oikeuksien käyttöehdot.....	16

PC-KÄYTTÄJÄ

14. vuosikerta
ISSN 1238-1969

Painopaikka

Laatupaino-yhtiöt, Rauma
Painos 3150 kpl

Lehden sähköinen versio

<http://www.pcuf.fi/lehti/97/1/>

Julkaisija

PC-käyttäjät ry, PL 494
00101 HELSINKI
sähköposti: info@pcuf.fi

Vastaava toimittaja 1997

Isto Turpeinen
istoturp@pcuf.fi

Lehden toimituskunta

lehti@pcuf.fi

Ilmoitushinnat (ALV 0%)

1/1 sivu 1500 mk
1/2 sivu 1000 mk
Keskiaukeama 3000 mk

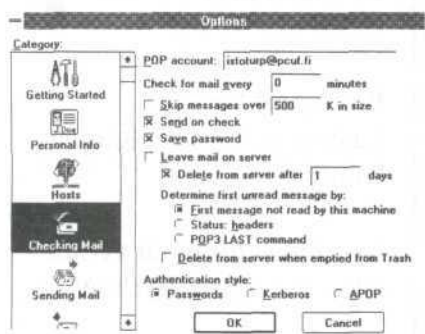
Tilaukset

Lehti postitetaan PC-käyttäjät ry:n jäsenille. Jäseneksi voi liittyä tästä lehdestä löytyvällä lomakkeella tai PCUF:n palvelimen [www-lomakkeella](http://www.pcuf.fi/) osoitteesta <http://www.pcuf.fi/>

Osoitteenmuutokset

Tietotekniikan liiton jäsenpalvelu:
Puhelin: (09) 4765 8530
Sähköposti: jasiat@ttlry.fi

Sähköpostin etäkäyttö PCUF:ssä

Tiesitkö että voit hakea sähköpostisi PCUF:stä suoraan vaikkapa kotikoneellesi ilman että sinun tarvitsee ottaa pääteyhteyttä PCUF:ään? Sähköpostin etäkäyttö PCUF:n modeemilinjojen kautta on mahdollista PCUF:n käyttäjillä, jotka ovat hankkinut tunnukselleen Shell-oikeudet.

Etäkäyttö modeemilinjojen kautta edellyttää ns. SLIP-yhteyttä. SLIP-yhteys voidaan muodostaa modeemilinjan yli käyttäen kotikoneella esim. Trumpet Winsock tai Windows 95:n omaa Dial-Up ohjelmaa.

Trumpetin valmiit konfigurointitiedostot löytyvät PCUF:n windows-tiedostoalueelta /pub/windows.

Etälukuun soveltuvia sähköpostiohjelmia on monia. Esimerkiksi Windowsissa toimivia ohjelmia ovat Eudora Light ja Netscapen WWW-selaimesta käynnistettävä Netscape Mail tai Messenger Mailbox.

Postiohjelmien asennus

Sähköpostiohjelman asennuksen jälkeen sinun tulee määritellä ohjelmaan oma nimesi sekä ainakin seuraavat tiedot:

Lähtevä sähköposti (SMTP): pcuf.fi
Tuleva sähköposti (POP3): pcuf.fi
POP3-käyttäjätunnus: tunnus@pcuf.fi

jossa tunnus on oma käyttäjätunnukseksi PCUF:ssä.

Sähköpostin salasana on sama kuin PCUF:ään sisäänkirjoittautumisessa käytettävä salasana.

Siirrä viestisi kokonaan koneellesi!

Sähköpostiohjelman asennuksen yhteydessä sinun tulee vielä määritellä siirretäänkö uudet sähköpostiviestit kokonaan koneellesi vai jätetäänkö kopio PCUF:ään. Jos etäluet sähköpostiasi vain yhdestä paikkaa, valitse vaihtoehto, että viestit koneellesi siirtämisen jälkeen poistetaan serveriltä (PCUF:stä).

Esimerkiksi Netscapessa sinun tulee valita tällöin kohta: "Removed from the server" ja Eudora Light -ohjelmassa jätä kohta

"Leave mail on server" valitsematta.

PCUF:n ylläpito ei suosittele etäkäytössä sähköpostin jättämistä serverille (Leave on the server), koska se kuluttaa PCUF:n rajallista levytilaa ja se voi aiheuttaa yllättäviä ongelmia, jos vaikkapa etäluvussa käytettävä sähköpostiohjelma vaihdetaan toiseen.

Usein kysyttyjä kysymyksiä etäluvusta (UKKE)

Saan silloin tällöin uudet viestit useaan kertaan?

Tämä ongelma johtunee käytämästäsi sähköpostiohjelmasta. Ainakin Netscapen mailia käytettäessäsi odota, että se on hakenut PCUF:stä kaikki viestit. Älä ala lukemaan viestejasi, jos ikkunan alareunassa lukee "Receiving: message ...". Netscapen mail ei osaa päivittää omia sisäisiä muuttujiaan, jos keskeytät sähköpostin hakemisen. Jos olet

keskeyttänyt siirron, hakee Netscape seuraavalla kerralla samat viestituudestaan. Tämä vika oli ainakin Netscapen 3-versiossa.

Vaihdoin etäluvussa käyttämäni ohjelmaa: saan nyt iki-vanhoja viestejä?

Käytit aikaisemmassa etäluohjelmassa valintaa, jossa viestit jätettiin serverille (PCUF:ään) lukemisen jälkeen. Asennettuasi uuden etäluohjelman hakee se kaikki vanhat viestit, jotka ovat vielä tallessa PCUF:ssä, koska se luulee niitä uusiksi viesteiksi. Tämän vuoksi älä käytä etäluohjelmassasi valintaa "Leave on the server"!

En pysty enää etälukemaan viestejäni PCUF:stä?

Olet luultavasti ollut pääteyhteydessä PCUF:ään ja lukenut sähköpostiasi jollakin Unixin postiohjelmalla, kuten purkkiohjelmiston mail, pine tai elm. Nämä ohjelmat ovat saattaneet muuttaa postilaatikkosi viestien muotoa sillä tavalla, että PCUF:n etälukua palveleva pop3-ohjelmisto ei löydä enää uusia viestejä.

Korjausohje:

Ota PCUF:ään pääteistunto vaikkapa telnet-ohjelman avulla. Lue ja poista sähköpostiasi käyttäen käyttöjärjestelmän mail-ohjelmaa seuraavasti:

```
pcuf% mail
      Mail version 5.5-kw
5/30/95. Type ? for help.
"/var/spool/mail/raussi":
1 message 1 new
      N      1      raussi@pcuf.fi
Sun Mar 23 22:40      13/346
"koetus"
& del 1
& quit
pcuf%
```

Lisäksi jos kotihakemistossasi on mbox-niminen tiedosto, lue ja tyhjennä se samalla tavalla pääteistunnossa mail-ohjelman avulla:

```
pcuf%      mail      -f
$HOME/mbox
      Mail version 5.5-kw
5/30/95. Type ? for help.
"mbox": 2 messages
      1      raussi@pcuf.fi
Sun Mar 23 22:36      16/379
"test test"
      2      raussi@pcuf.fi
Sun Mar 23 22:36      16/377
"kokeilu"
& del 1
& del 2
& quit
"mbox" removed
```

pcuf%

Kokeilin kerran sähköpostin etälukuohjelmaa kotikoneeltani ja nyt kaikki vanhat viestini ovat hävinneet?

Käyttämäsi etälukuohjelma on siirtänyt kaikki postilaatikkosi olleet viestisi kotikoneellesi ja on poistanut ne PCUF:n serveriltä. *Mutta kun minulla oli "Leave on the server" valinta päällä?*

Tässä tapauksessa PCUF:n pop3-ohjelmisto on siirtänyt viestisi järjestelmän ylläpitämää sähköpostilaatikosta /var/spool/mail/tunnus kotihakemistosi \$HOME/mbox -nimiseen tiedostoon. Voit lukea viestisi mbox-tiedostosta esimerkiksi mail-ohjelman avulla.

Katso edellistä ohjetta.

Postilaatikkosani on viesti, jonka otsikko on "DON'T DELETE THIS MESSAGE".

PCUF:n etälukua palveleva pop3-ohjelmisto on tehnyt kyseisen viestin sähköpostilaatikkosi. PCUF:n pop3-ohjelmisto ylläpitää tässä viestissä pop3-tapahtumiin liittyviä tietoja muistissa. Kuten viestin otsikkokin kertoo, älä poista sitä. Jos vahingossa sauit poistamaan kyseisen viestin ja etäluku ei enää toimi, voit korjata tilanteen PCUF:n käyttöjärjestelmän mail-ohjelman avulla kuten edellä on kerrottu.

Saan etälukua käyttäessäni sähköpostia, jossa ääkköset ovat hassun näköisiä kulmasulku-merkkejä.

Tämä johtuu siitä, että sähköpostin lähettäjän koneessa tai mail-ohjelmistossa on käytössä 7-bittinen ASCII-merkistö, jossa skandinaaviset merkit on {}|\-merkkien paikalla. Esimerkiksi

PCUF:n purkkiohjelmistossa (Main,Com,Mail) käytetään vain 7-bittisiä merkkejä.

Muita ongelmia?

Kysy neuvoa PCUF:n ylläpidolta: sysop@pcuf.fi
Tämä artikkeli löytyy osoitteesta http://www.pcuf.fi/pcuf/pop3_ohje.html
Heikki Raussi
raussi@pcuf.fi

PCUF:n uudet numerot ovat seuraavat:

(09) 586 1531 pikalinja, 20 min aikaraja
(09) 586 1535 pikalinja, 20 min aikaraja
(09) 586 1512 normaalilinjat 9 kpl, sarjan kutsunumero

Tietoturva paremmaksi

DataFellows on lähinnä tietoturvaan keskittynyt vuonna 1988 perustettu 40 hengen yritys. Yrityksellä on konttorit Espoossa ja San Josessa Yhdysvalloissa. Yrityksen liikevaihto on noin 40 miljoonaa markkaa. Yrityksen tuotteista merkittävimmät ovat virusten torjuntaohjelmisto F-PROT Professional, F-Secure-tietoturvaohjelmistot sekä työryhmäohjelmisto Vineyard.

DataFellows:n tietoturvaluotteista

F-Prot Professional on eräs suosituimmista virusten torjuntaohjelmistoista.

F-Secure tuoteperheen tuotteet käyttävät salaukseen Suomessa kehitettyä SSH-salausmenetelmää, johon Yhdysvalloissa kehitettyjen tietoturvaluotteiden viennin rajoittavat ITAR-säännökset eivät koske. SSH:n avulla on toteutettu koneen ja käyttäjän tunnistus, tiedon salauksen ja yhtenäisyyden varmistus. Tuoteperheeseen kuuluvat seuraavat tuotteet **F-Secure SSH Server ja Client**,

F-Secure SSH Server ja Client luovat suojatun etäyhteyden koneiden välille korvaten muun muassa tavallisen telnetin ja rlogin:n. Tuotteisiin kuuluvat myös ohjelmat suojattuun tiedostojen siirtoon ja varmistuksien ottamiseen sekä X11-yhteydet.

F-Secure VPN:n avulla voi luoda oman virtuaalisen yksityisverkon toimistojen välille. F-Secure VPN toimii reitittimenä,

PC-Käyttäjät ry:n teemaillassa tiistaina 8.4.1997 ATK-Instituutissa DataFellowsin asiantuntijat Sakari Eränen ja Mikko Hyppönen esitelmöivät aiheesta virukset ja tietoturva. Sakari Eränen kertoi internetin suojauksista, tietoturvan ongelmista ja ratkaisuista. Mikko Hyppönen kertoi tietokoneviruksista ja niiden torjunnasta.

joka tunnistaa koneet ja suojaat toimistojen välillä kulkevan tiedon.

F-Secure Commerce luo suojatun yhteyden asiakkaan www-selaimen ja www-palvelimen välille, jotta esimerkiksi kaupan käynti olisi turvallista.

F-Secure Desktop salaa halutut kiintolevyn tiedostot, niin etteivät luvattomat pääse niihin käsiksi. Ohjelma sopii luottamuksellisten tiedostojen salaamiseen erityisesti kannettavissa tietokoneissa.

F-Secure Technology Components on sovelluskehittäjille tarkoitettu kirjasto, jonka avulla tietoturvaominaisuuksia voi liittää toisiin ohjelmiin.

Internet ja tietoturva

Internetin tietoturvaongelmia kuvaa, että maailmassa murretaan joka 20. sekunti jonkin tietokoneen suojaukset. Internetissä

käytettävissä protokollissa ei ole tietoturvaominaisuuksia, joten kaikki tietoturvaominaisuudet on liitettävä sovelluksiin. Tietoturvan murtamisen hyökkäystavat voi jakaa verkon monitorointiin, yhteyksien sieppaukseen, reitityksen huijaamiseen, nimipalvelun huijaamiseen ja palvelun estämiseen.

Verkon monitoroinnissa hyökkääjä kerää esimerkiksi käyttäjätunnuksia, salasanoja ja muita salaisuuksia valvomastaan verkosta. Monitorointiin tarvittavia työkaluja on helposti saatavissa, esimerkiksi FTP Softwaren LANWatch, Windows NT 4:n työkalut ja Linuxin tcpdump.

Yhteyksien sieppauksessa hyökkääjä kaappaa yhteyden kulkemaan oman pisteensä kautta, jolloin hän voi seurata ja muuttaa yhteyden läpi meneviä tietoja.

Reitityksen huijaamisessa hyökkääjä muuttaa reititinkoneiden reititystauluja esimerkiksi niin, että sanomat ohjautuvat ensin hyökkääjän omaan verkkoon. Tällöin hyökkääjä voi tutkia ja muuttaa sanomia sekä siepata yhteyden itselleen. Reititinkoneena toimii usein erillinen reitin tai tavallinen unix-kone. Käytössä olevat standardit reititysprotokollat ja laitteistojen asetukset eivät estä reitityksen muuttamista.

Nimipalvelun huijaamisessa hyökkääjä muuttaa nimipalvelun antamaan vääriä IP-osoitteita esimerkiksi niin, että osa liikenteestä ohjautuu hyökkääjän koneeseen. Nimipalvelu (Domain

Name Service, DNS) muuntaa symbolisen verkko-osoitteen IP-osoitteeksi. Esimerkkinä nimi-palvelu muuntaa osoitteen pcuf.fi IP-osoitteeksi 194.100.34.1.

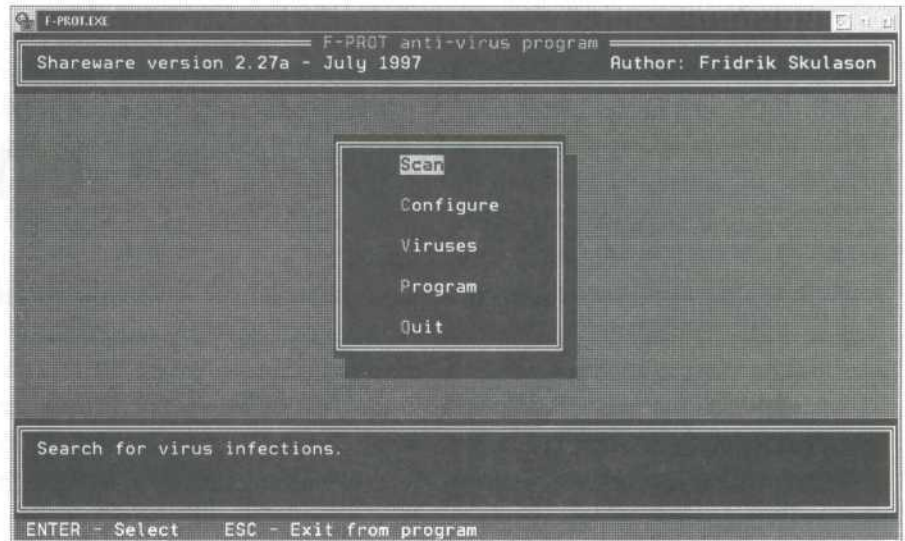
Palvelun estämisessä hyökkääjä estää jonkin verkon tai palvelun toiminnan. Tämän saa aikaan esimerkiksi ylikuormittamalla palvelinkonetta tai ylläolevalla reitityksen huijaamisella, jolla yhteydet palvelinkoneeseen voi estää.

Ohjeeksi tavallisille kotikäyttäjille saatiin, ettei luottokorttien tietoja kannata lähettää verkossa. Yrityksissä suurimmat uhat ovat yrityksen sisäisiä. Tällöin esimerkiksi verkonvalvontatyökalujen käyttöä olisi rajattava asiattomilta. Yrityksien on huolehdittava tietojen salaamisesta, sillä esimerkiksi henkilökisterilaki vaatii salaamaan yrityksen henkilötietoja sisältävän tietoliikenteen.

Virukset

Virus on ohjelma, joka pyrkii aktiivisesti leviämään tartuttamalla muita tiedostoja. Esimerkiksi Suomen rikoslaki ei tunne viruksia, mutta tänä vuonna tilanne muuttunee niin, että niiden kirjoittaminen ja levittäminen tulee rangaistavaksi.

Virukset voi jakaa käynnistyslohkoviruksiin, ohjelmaviruksiin ja makroviruksiin sekä niin sanottuihin vääriin virusvaroituksiin. Käynnistyslohko- ja ohjelmaviruksista on PC:lle tehty noin 13000, MacIntoshille noin 50 ja Linuxille 3. PC:n viruksista suurin osa on tehty DOS:lle, sillä Windows 3:lle on tehty 15 virus-ta ja Windows 95:lle 3 eikä Windows NT:lle ole vielä löytynyt viruksia.

Käynnistyslohkovirukset leviävät levykkeiden käynnistyslohkoista. Niiden saaminen omaan koneeseen edellyttää koneen käynnistämistä niin, että levyke on asemassa A:.

Ohjelmavirukset leviävät ohjelmatiedostojen mukana. Erityisesti alt.binaries-keskusteluryhmissä on ohjelmia, joissa voi olla viruksia. Sinne ilmestyvät myös kaikkein uusimmat virukset, joita virusten torjuntaohjelmat eivät tunnista.

Makrovirukset on kirjoitettu ohjelman makrokielellä ja ne leviävät asiakirjatiedostojen mukana. Näitä on tehty ainoastaan ohjelmille Microsoft Word, Microsoft Excel ja Lotus Ami Pro. Erityisesti Wordille tehty makrovirukset ovat nykyään suurin virusongelma. Makrovirukset leviävät nopeasti sähköpostien liitetiedostojen mukana.

Makroviruksen leviämisen voi estää lähettämällä asiakirjatiedostot RTF-muodossa (Rich Text Format). RTF-muodon etuna on myös, että asiakirjan voi avata useilla eri ohjelmistoilla. Microsoftin Wordview on myös käyttökelpoinen ja ilmainen ohjelma Word-asiakirjojen lukemiseen ja tulostamiseen ilman vi-

rusvaaraa. Lisäksi DataFellows:n kotisivun ohjeen mukaan tekemällä seuraava makro valikosta Työkalut/makro ja antamalla sille nimi _AutoExec_, voi estää osan Wordin makroviruksista.

```
Sub MAIN
DisableAutoMacros
MsgBox "AutoMacros
are now turned off.",
"Virus protection", 64
End Sub
```

Väärät virusvaroitukset ovat myös eräänlainen virus. Näissä varoitetaan jostain muka viruksesta ja pyydetään lähettämään viesti eteenpäin. Tällöin tiedotus leviää nopeasti ja aiheuttaa turhaa vaivaa ja työtä.

Aktiivisella torjunnalla pyritään löytämään ja poistamaan virukset levykkeiltä, ohjelmatiedostoista, asiakirjatiedostoista ja sähköpostista. Torjunnan heikkoutena on, etteivät ohjelmat tunnista uusimpia viruksia ja torjunta vaatii aikaa.

Lisätietoja tietoturva-aiheesta saa DataFellows:n kotisivuilta osoitteesta <http://www.Europe.DataFellows.com>. Sieltä saa myös suositun F-PROT-virustorjuntaohjelmiston kotikäyttäjille maksuttoman version.

Esa Kärkkäinen

Nyyssispämmäys

Uutisista, eritoten internetin uutisjärjestelmästä puhuttaessa näkee (ja kuulee) usein termin "spam" - spämmi. Kyseinen termi on vaikea määritellä tarkasti, mutta yleensä sillä tarkoitetaan sellaista, jolla ei ole mitään käytännöllistä tai esteettistä arvoa. Termiä "spämmi" käytetään puhuttaessa artikkelista, joka on postitettu useampaan ryhmään tai useampaan kertaan. Artikkelin sisällöllä ei ole merkitystä. Spämmi ei tarkoita mainoksia, väärinkäyttöä tai kyseenalaista sisältöä. Spämmi on nimi ilmiölle, jota voidaan tarkastella varsin objektiivisesti: ilmenikö sama artikkeli tarpeeksi monta kertaa?

Toisinaan esiintyy muokattuja spämmejä; artikkeleita, jotka on kukin muokattu karkeasti kyseiseen ryhmään sopiviksi, mutta joilla kuitenkin on sama sisältö. Vuoden 1994 joulukuussa tehtiin muutamissa uutisryhmissä (mm. news.admin.policy, news.admin.misc) tutkimus, joka osoitti, että 90% lukijoista kokee tällaisten artikkeleiden peruuttamisen (cancel) oikeutetuksi.

Spämmäystä on periaatteessa kahdentyyppistä: useampaan kertaan postittamista ja ristiinpostitusta.

EMP

EMP (Excessive Multi-Posting) tarkoittaa useampaan kertaan postittamista. Tällöin luodaan aina uusi artikkeli. Artikkelit yksilöidään niiden Message-ID-kentän avulla ja jokaisessa erik-

seen postitetussa artikkelissa on eri Message-ID (tai asiakasohjelmassa ei toimi oikein).

Ristiinpostitus

Ristiinpostituksessa artikkelin Newsgroups-riville laitetaan useita ryhmiä. Tällöin nykyaikaiset asiakasohjelmat yleensä merkitsevät artikkelin luetuksi, kun se on luettu yhdessä ryhmässä, eikä se enää näy uutena artikkelina muissa ryhmissä. Useimmat nykyaikaiset uutispalvelimet osaavat lisäksi käyttää symbolisia linkkejä, jolloin ristiinpostitettu artikkeli talletetaan vain kerran ja näin säästetään aina arvokasta levytilaa.

Ristiinpostitus on huomattavasti parempi kuin se, että lähetetään sama artikkeli erikseen jokaiseen haluttuun ryhmään. Kuitenkin tällöin tulee kuitenkin mieltä, onko artikkeli tarpeellinen kaikissa halutuissa ryhmissä. Ristiinpostitettaessa kannattaa muistaa laittaa artikkelin Followup-To-kenttään sopiva (yksittäinen) ryhmä, jossa jatkokeskustelu kannattaa käydä. Tällöin jatkokeskustelu ei enää pahenna tilannetta, koska keskustelu ei ilmene enää muissa ryhmissä.

Spämmien peruuttaminen

Vuonna 1994 ilmaantui nettihenkilö, joka kutsui itseään nimellä Cancelmoose[tm]. "Moose" lähetti silloin tällöin spämmejä peruuttavia viestejä sekä ilmoitti niistä. Hän loi tällä tavalla perus-

tan nykyiselle järjestelmälle, jossa useat henkilöt tarkkailevat (ilmeisestikin automatisoidusti) uutisliikennettä ja lähettävät peruutusviestejä spämmeille. Nämä henkilöt ovat yleensä varsin julkisesti hyväksytyjä.

Periaatteessa kuka tahansa voi ryhtyä peruuttamaan spämmejä, mikäli tuntee siihen tarvetta. Yleisesti hyväksytyn peruuttajan tulee kuitenkin tuntea uutisjärjestelmä perusteellisesti ja olla puolueeton. Uutisryhmää news.admin.net-abuse.announce seuraamalla saa tietoa spämmien peruutuksesta.

Teoriassa artikkeleita ei saa peruuttaa kukaan muu kuin niiden alkuperäinen lähettäjä. Käytännössä jokaisen uutispalvelimen ylläpitäjällä on oikeus poistaa haluamiaan artikkeleita omalta palvelimeltaan. Sen uutispalvelimen, johon artikkeli on alunperin postitettu (ensimmäinen palvelin) ylläpitäjällä on oikeus ja ainakin moraalinen velvollisuus peruuttaa asiattomat ja mahdollisesti väärennetyt artikkelit.

Kuinka moneen ryhmään sitten saa postittaa?

Niiden ryhmien määrä, joihin yksi artikkeli on lähetetty, jotta postitusta voidaan kutsua spämmiksi, on varsin häilyvä. Keskiarvona voidaan pitää kahtakymmentä ryhmää. Toisen periaatteen mukaan enemmän kuin viisi erillistä postitusta käytännössä samalla sisällöllä kymme-

nen päivän aikana on spämmäystä.

Breidbart-indeksi (BI) on mitta, jota yleensä käytetään tunnistamaan spämmejä. Sil- lä mitataan multipostausten ja risitiinipostausten leveyttä. BI määritellään ryhmien määrän neliöjuurien summa- na. Mikäli luku saavuttaa lu- vun 20, kyseessä on usemmi- ten spämmi, jonka joku pe- ruuttaa. Esimerkiksi neljä identtistä artikkelia on lähe- tetty yhdeksään ryhmään. 4×3 on 12, joten kyseessä ei ole vielä paha spämmäys. Kuitenkin yhdeksän identtis- tä artikkelia neljään ryhmään tuottaa indeksiksi 18, mikä koetaan pahemmaksi.

Mitä spämmit sitten sisältävät?

Nykyisin spämmit ovat useimmiten erilaisia kaupalli- sia ilmoituksia.

Useimmissa englanninkie- lisissä ryhmissä, etenkin alt- hierarkiassa, törmää erityi- sesti "elämysinjoihin", puhe- linseksipalveluihin. Varsin monet – etenkin yhdysvalta- laiset – yritykset näkevät in- ternetin ja sen uutisryhmät mainiona ilmaisena mainos- kanavana.

Nämä mainokset ovat useimmiten pelkkää tekstiä, mutta saattavat myös koostua kuvista. Toinen hyvin selkeä ryhmä ovat ns MMF(MAKE MONEY FAST)-spämmit. Näillä sananmukaisesti koite- taan tehdä helppoa rahaa no- peasti, etenkin lähettäjälle.

Viimeaikoina ovat yleistyneet myös "tahattomat" spämmit, jotka useimmiten

näkyvät täsmälleen saman artik- kelin postittamisena useaan ker- taan samoihin ryhmiin. Tämän mahdollistavat etenkin "helppo- käyttöiset" asiakasohjelmat, jot- ka on alunperin suunniteltu WWW-käyttöön.

Ongelma näiden kohdalla muodostuu siitä, että käyttäjä ei saa mitään kuittausta artikkelin postituksesta, vaan painaa "posti- ta"-nappia varmuuden vuoksi useampaan kertaan.

Miten spämmeistä pääsee eroon?

Spämmeistä ei käytännössä voi päästä mitenkään eroon. Ainoa keino olisi tiukka uutisjärjestel- män rajoittaminen ja käyttäjien valvonta, ja sitä ei kukaan täysijärkinen halua. Paras tapa on, kun pystyy välttämään späm- mit. Tässä korostuu erityisesti käyttäjien valistus. Vaikka jokin on mahdollista, se ei välttämättä ole sallittua ja yleisesti hyväksyt- tyä.

Spämmien peruutukset autta- vat paljon, mutta eivät aina. Useimmat kehittyneet asiakasoh- jelmat tukevat ns kill-toimintoa, jolloin ne kätkevät automaatti- sesti käyttäjältä tietyt määritellyt ehdot täyttävät artikkelit.

Cancelmoose johtaa projektia nimeltä NoCeM ("No See "Em"). Tämä perustuu menetel- mään, jossa asiakasohjelma ha- kee tietyt artikkelit, joissa on lue- teltu (luotettujen henkilöiden toi- mesta) spämmit. Tämän jälkeen asiakasohjelma kätkee nämä ar- tikkelit käyttäjältä.

Mitä spämmäyksellä saavuttaa?

Spämmäyksellä ei saavuta mi- tään muuta kuin huonoa mainos-

ta itselleen. Koska lähes kaikki uutisryhmät ovat täynnä erilaisia spämmejä tai melkein-spämmejä, lukijat eivät yleensä edes vilkaise niitä, kun otsikoista jo selviää, että kyseessä on spämmi. Späm- määmällä saa huonon käyttäjän leiman, josta saattaa olla vaikea päästä eroon.

Valitettavasti osa internetin käyttäjistä pitää yhden käyttäjän moraalittomuutta tai osaamatto- muutta koko organisaation tai palveluntarjoajan vikana, späm- mi aiheuttaa ongelmia tällä pal- veluntarjoajalle. Ongelmat saat- tavat lievimmillään olla vain säh- köpostitulvan luokkaa.

Pahimmillaan tuloksena saat- taan olla julkisen (asiattoman) her- jauksen aiheuttama imagon huo- nontuminen. Useimmiten nämä herjaukset tulevat tietämättömiltä käyttäjiltä, jotka ovat varsin sa- manlaisia kuin itse spämmin ai- heuttajakin.

Pahimmillaan spämmääjä voi aiheuttaa palveluntarjoajan joutu- misen "mustalle listalle". Tällöin eräät uutispalvelimet voivat kiel- täytyä ottamasta vastaan yhtään artikkelia, jotka on postitettu lis- talle joutuneelta palvelimelta. Tämä on kuitenkin viimeinen keino; sillä pystytään estämään tietyn palvelimen artikkelin le- viäminen, mikä voidaan joissa- kin valtioissa tulkita sensuuriksi- kin.

Käytännössä näin voimakkai- siin toimenpiteisiin ryhdytään vain, mikäli palvelimen ylläpito ei ole kiinnostunut yleisestä eti- ketistä ja spämmien estämisestä.

Kun törmäät spämmiin...

Mikäli sattuu törmäämään späm- miin, ei pidä mennä pommitta- maan ketään

sähköpostilla. Itse asiassa häirintä (siis esim. sähköpostilla pommittaminen) on kiellettyä ja lain vastaista lähes kaikkialla.

Käytännössä lähes aina silloin, kun tavallinen lukija törmää spämmiin, kaikille tarpeellisille tahoille on jo ilmoitettu asiasta.

Mikäli kukaan ei kuitenaan vielä ole ilmoittanut spämmistä news.admin.net-abuse.announce

-ryhmässä, voi sinne laittaa ilmoituksen. Tällöin tulisi kuitenkin muistaa liittää mukaan alku-peräisen artikkelin otsikkotiedot täydellisinä. Lisäksi kannattaa luetella vähintään 20 sellaista ryhmää, joihin artikkeli on postitettu.

Jatkoviestit tulee ohjata n.a.n.a.misc-ryhmään. Lisäksi kannattaa ilmoittaa viestin lähettäjälle

sekä hänen uutispalvelintaan hoitavalle henkilölle (yleensä news@domain tai usenet@domain). Kannattaa muistaa olla kohtelias, vihaisella ja törkeällä käytöksellä ei varmasti saa sano-
maansa perille.

Teksti on muunnelma kirjoittajan Pro Gradu -tutkielmasta.

PC-käyttäjien kesätapahtuma '97

Yhdistys järjesti vapaamuotoisen kesätapahtuman Helsingin Kaivopuistossa. Ohjelmassa oli petankki-kilpailu ja kovalevyn pituusheittoa.

Paikalle oli saapunut kauniina kesäkuun sunnuntaipäivänä noin kymmenen kuulan heitosta innostunutta henkilöä.

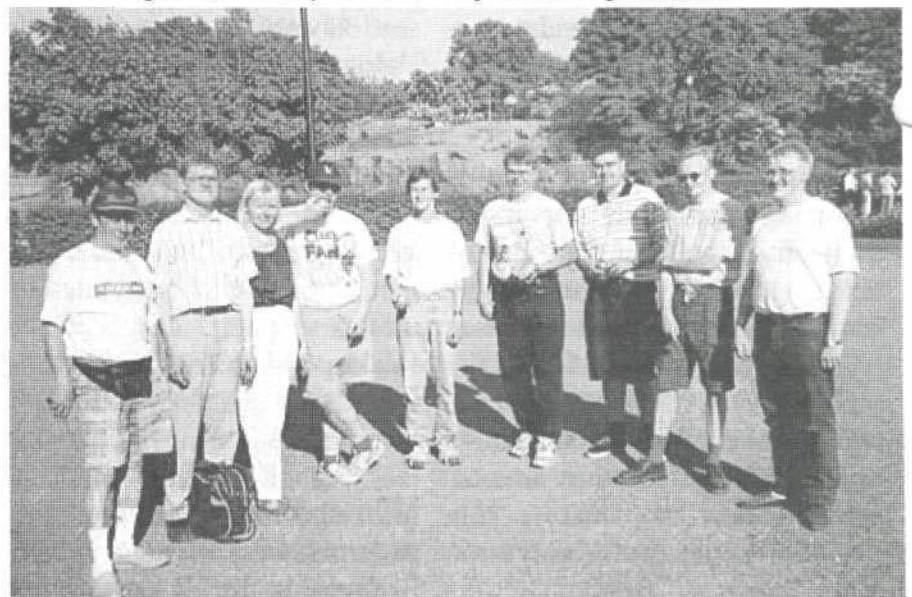
Petankkia pelattiin kahden hengen joukkueissa yhteensä kymmenen erää useamman tunnin ajan. Kilpailun voitti muutama pisteen erolla Jyri Lindroosin ja Arto Teräksen joukkue. Toiseksi sijoittui Esa Kärkkäisen ja Kimmo Ollikaisen joukkue.

Kuulan heiton ohessa otettiin mittaa myös kovalevyn pituusheitossa. Kilpailuvälineenä käytettiin 170 MB:n DOS-alustettua ESDI-tyyppistä kovalevyä vuosimallia 86.

Miesten sarjan (väärällä kädellä) voitti Rauli Ramo pituudella 9,40 metriä. Naisten sarjassa Pip-

Kuvassa etualalla Kimmo Ollikainen ja Arto Teräs. Taustalla kuulier keskellä Pipsa Raussi, Jyri Lindroos ja Jari Nopanen.

Vasemmalta Kimmo Ollikainen, Esa Kärkkäinen, Sirpa ja Jyri Lindroos, Arto Teräs, Rauli Ramo, Heikki Raussi, Henrik Ahlgren ja Jari Nopanen

Keitä me PC-KÄYTTÄJÄT olemme

Seuraavassa on analysoitu PC-Käyttäjien jäsenkuntaa jäsenlajin, asuinpaikan, sukupuolen ja jäsenenä oloajan perusteella.

Analyysi on pyritty tekemään kaikilla mielekkäillä ryhmitelyillä (tieto riittävän monella, osajoukot tarpeeksi suuria). Tällaisia mielekkäitä jaotteluja olivat vain jäsenlaji, asuinpaikka, sukupuoli ja jäsenenä oloaika. Syntymävuositiedot olivat aineistossa sen verran puutteellisia, ettei esim. jäsenistön ikäjakauma-analyysiä voinut tehdä.

Olen myös laatinut vastaavanlaiset analyysit Systeemityöyhdistyksen (SYTYKE ry) (<http://www.pcuf.fi/sytyke/kirj/st954/sytjas95.pdf>) ja Suomen Unix käyttäjien (FUUG ry) (<http://www.fuug.fi>) jäsenistöstä.

Jäsenistö

PC-käyttäjien analysoidussa jäsenrekisterissä, joka kuvastaa vuoden 1996 lopun tilannetta, on 3090 jäsentä.

Jäsenistöstämme on ylivoimaisesti suurin osa itsemaksavia henkilöjäseniä eli 55 % (1686 hlöä). Toiseksi eniten on itsemaksavia lisäjäseniä eli 22 % (692 hlöä). Erottelu ensisijaisiin ja lisäjäseniin on Tietotekniikan liiton jäsenrakenteen kummajaisia, jolla ei ole, ja jos se PC-käyttäjistä riippuu ei tulekaan olemaan, mitään käytännön merkitystä.

Opiskelijoita on noin 14 % (439 hlöä), työttömiä oli noin 7 % (99 hlöä) ja yritysjäsenten yhteyshenkilöitä (ns. A-jäseniä) vajaa puoli prosentti (13 kpl). Vajaa 2 % (48 hlöä) jäsenistöstämme on PC-käyttäjien jäsenenä suoraa, eikä Tietotekniikan liiton kautta.

Huomionarvoista on, että yli 99 % PC-käyttäjien jäsenistöstä maksaa itse jäsenmaksunsa. Esimerkiksi SYTYKE ry:ssä vain 62 % maksaa itse jäsenmaksunsa, työnantajien maksaessa 38 %:n jäsenmaksut.

Luultavasti eniten yritysten maksamia jäsenyyksiä on Helsingin tietojenkäsittely-yhdistyksellä, koska monet suurehkot yritykset maksavat vanhasta tottumuksesta ainoastaan HETKY:n jäsenmaksun, sen kummemmin asiaa ajattelemta.

Ainakin 66 % on valinnut lehdekseen MikroPC:n, 7 % tietoverkon ja 27 % lehtivalinta ei käy ilmi rekisteristä.

Pääkaupunkiseutulaiset

Pääkaupunkiseudulla on jäsenistöstämme 57 % eli 1773 henkilöä. Pääkaupungin jäsenistöstämme on vain hiukan keskimääräistä enemmän itsemaksavia henkilöjäseniä eli 58 % (1035 hlöä). Itsemaksavia lisäjäseniä on hiukan keskimääräistä vähemmän eli 20 % (364 hlöä).

Pääkaupunkiseudun opiskelijoiden (noin 13 %) ja työttömien (noin 6 %) määrä ei poikkea oleellisesti keskimääräisestä. A-

jäsenistä 77 % on pääkaupunkiseudulta. Pääkaupunkiseutulaiset ovat hiukan keskimääräistä enemmän (noin 2 % eli 32 hlöä) PC-käyttäjien jäsenenä suoraa.

Naiset

Naisjäsenistämme, joita on vain 380 eli 12 %, on suhteellisesti keskimääräistä suurempi osa itsemaksavia lisäjäseniä (32 %) kuin itse maksavia ensisijaisia jäseniä (46 %). Opiskelijoita on naisjäsenissämme selvästi keskimääräistä vähemmän (vain 8 %). Naiset ovat sen sijaan selvästi miehiä enemmän käyttäneet mahdollisuutta liittyä suoraan PC-käyttäjien jäseniksi, sillä suorista jäsenistä 46 % on naisia. Vertailun vuoksi todettakoon, että esim. Systeemityöyhdistyksessä naisten osuus on 34 %.

Liittymisaika

Tietotekniikan liiton jäsenrekisteristä ei varmuudella voi päätellä milloin PC-käyttäjien jäseneksi on liittytty, sillä jäsenrekisterissä on liittymisaikana todennäköisesti se päivämäärä, joilloin jäsen on ensimmäisen kerran liittynyt johonkin Tietotekniikan liiton jäsenjärjestöön. Tämä selittää ne pari prosenttia, jotka ovat liittyneet jäsenrekisterin mukaan yhdistykseen jo ennen yhdistyksen perustamista.

Vain 15 % jäsenistämme on ollut yhdistyksemme jäsen yli seitsemän vuotta (liittynyt ennen vuotta 1990). Peräti 60 % on ollut yhdistyksemme jäsen vasta

alle neljä vuotta (liittynyt vuonna 1994 tai sen jälkeen).

Useimmat opiskelijat ja työttömät ovat varsinaisesti liittyneet PC-käyttäjiin vasta vuoden 1993 jälkeen, sillä kummassakin ryhmässä on peräti 85 % ollut jäsenenä vasta alle neljä vuotta. Pääkaupunkiseutulaisten ja naisten suhteellinen osuus on sama alle ja yli neljä vuotta jäsenenä olleiden ryhmässä.

Asuinpaikka

PC-käyttäjiä voi pitää pääkaupunkipainotteisena yhdistyksenä, jonka jäsenistöstä 57 % on Pääkaupunkiseudulla vaikka Pääkaupunkiseutu edustaa vain

noin 20 % koko Suomen väkiluvusta. Kuitenkin melkein kolmannes yhdistyksen jäsenistä asuu Uudenmaanläänin ulkopuolella. Taulukossa 1 on esitetty jäsenten asuinpaikkojen jakaantuminen ja osuudet koko jäsenkunnasta. Käytetty aluejaottelu pohjautuu postin lajittelukeskusalueisiin.

Tyypillinen PC-käyttäjä

Tyypillinen PC-käyttäjä on Pääkaupunkiseudulla asuva itse jäsenmaksunsa maksava mies, joka on liittynyt yhdistykseen 90-luvun puolivälissä. Tätä tyyppitapausta on jäsenistöstämme noin 30 %.

Johtopäätökset

PC-käyttäjät ovat tyypillinen jäsentensä itsensä maksama yhdistys. Vaikka jäsenistö painottuikin Pääkaupunkiseudulle, ei Pääkaupunkiseudun ja muun Suomen jäsenkunnissa ei ole merkittäviä eroja. Yhdistyksen jäsenmäärän voimakkaasta kasvusta johtuen useimmat jäsenistämme ovat olleet vasta muutama vuosi mukana yhdistyksessämme.

Lauri Laitinen, Nokia Tutkimuskeskus
lauri.laitinen@research.nokia.com
Espoossa 10.07.1997.

ELÄINSUOJELU JA INTERNET: HELSINGIN ELÄINSUOJELUYHDISTYKSEN "INTERNET-OPPIMINEN"

Tämä artikkeli juontaa juurensa parin kolmen vuoden taa, jolloin otin puheeksi Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry:n eli Hesyn toimistonhoitaja Pia Peltopuron kanssa sähköpostin käyttömahdollisuudesta yhdistyksen toiminnassa.

Ensin hiukan taustatietoa jutun kohteesta eli Hesystä niille, jotka eivät vielä tunne yhdistystä:

Helsingin Eläinsuojeluyhdistys ry ajaa eläinten oikeuksia ja pyrkii suojelemaan kaikkia eläimiä kaikissa olosuhteissa. Löytöeläinten auttamisen lisäksi yhdistyksen toimintaan kuuluu teho-

kasvatustuotannon, turkistarhauksen, metsästyksen, eläinkoekiden, eläinsirkusten yms. eläinten väärinkäytön vastustaminen. Yhdistyksellä on liki 3000 jäsentä eri puolella Suomea. Yhdistyksen jäsenlehti ilmestyy keuhäsin ja syksyisin. Yhdistys tekee laajaa yhteistyötä niin koti- kuin ulkomaistenkin järjestöjen kanssa.

Perinteikäs yhdistys

Helsingin eläinsuojeluyhdistys ry rekisteröitiin 25.11.1874. Yhdistyksen alkuaikoina eniten töitä teettivät loppuunajetut ja kaltoin kohdellut hevoset ja eläinräkkäystapaukset. Sotien jälkeen puolestaan irtokoirat olivat suurin ongelma.

Tänä päivänä taas heitteillejätetyt lemmikkieläimet, pääasiassa kissat, myös koirat, kanit ja muut pieneläimet työllistävät eniten pääkaupunkiseudun eläinsuojeluväkeä. Viimeisen 20 vuoden aikana yhdistys on ottanut huostaansa yli 15 000 koditonta eläintä. Mikäli eläinten omistajia ei ole löydetty, niille on etsitty uudet vastuuntuntoisemmat kodit.

Kaikki eläimet on käytetty eläinlääkärin tarkastuksessa, ne on madotettu, rokotettu ja tatuoitu. Lisäksi täysikasvuiset kissat on leikattu. Vain parantumattomasti sairast ja täysin villiintyneet eläimet on lopetettu.

Ensimmäisen eläinten hautausmaan yhdistys perusti vuonna 1927 Ruskeasuolle, josta se 40-luvulla siirtyi nykyiselle paikalle.

leen Keskuspuistoon. Hautausmaalla on 3000 hautaa ja Koe-eläinten suojelu ry:n pystyttämä muistomerkki eläinkokeiden viattomille uhreille.

Vuodesta 1989 lähtien yhdistyksellä oli käytössään kotihoitopaikkojen lisäksi Helsingin kaupungilta vuokrattu löytöeläintalo Vuosaaren Käärmeniemiessä, jossa eläinten hyvinvoinnista ovat vastanneet ammattitaitoiset eläinhenoitajat.

Vuosaaren talon ahtaus ja varustustason alkeellisuus rajoittivat kuitenkin jatkuvasti toimintaa. Siksi Helsingin eläinsuojeluyhdistys osti syksyllä 1994 Itä-Pakilasta vanhan kauppakiinteistön, joka on nyt täysin remontoitu uudeksi löytöeläinasemaksi. Nyt yhdistyksen kaikki toiminnot on keskitetty tähän uuteen toimitaloon eli eläinsuojelukeskukseen.

Eläinsuojelukeskuksessa yhdistyksen henkilökunta palvelee kaikissa löytöeläin- ja eläinsuojelu-asioissa. Talon alakerrassa on löytöeläinten vastaanottotilat ja yläkerrassa tilavat loikoiluloosit niitä kissoja ja kaneja varten, jotka ovat valmiita muuttamaan uuteen eläinrakkaaseen kotiin.

Löytökoirat pyritään jatkossakin sijoittamaan perhehoitoon, jotta ne eivät stressaantuisi kissojen ja kaniin seurassa. Lisäksi talossa on erityisosastot sairaille eläimille ja eläinlääkäritila.

Pihasiivessä toimii kulkukollin kirpputori, jossa voi käydä tekemässä löytöjä ja jonne voi lahjoittaa kaikki sellaiset tavarat, joita ei itse enää tarvitse.

HESY internetissä

Mutta sitten itse asiaan, eli Hesyyn ja sähköpostin hankkimiseen.

Asiaa vauhditti myös se, että PCUF tarjosi ilmaisen sähköpostitunnuksen. No, asiasta ei paljoa mietitty tai pähkäilty, vaan tunnus anottiin välittömästi. Sähköpostit luettiin toimistolla käytössä olleella DOS- koneella Trans-Send ohjelmalla ja hitaalla 2400 baudin modeemilla. Koulutin toimistohenkilöt käyttämään sähköpostia ja hyvinhän se sujuikin kun vain aikaa puhelinpäivystykseltä sai järjestymään. Hesy toimi tuolloin Jääkärikadulla Helsingissä. Nyt yhdistys toimii Itä-Pakilassa Yhdyskunnantiellä.

Jokin aika sitten, PCUF:n sähköpostissa tuli muutos, että vain jäsenillä on oikeus lähettää internet-postia. Tämähän aiheutti tietysti toimenpiteitä Hesy tapauksessa, koska Hesy ei ollut PCUF:n jäsen. Vertailimme eri internet-palvelujen tarjoajia ja PCUF:ää myös, mutta valitettavasti linjojen ruuhkautuminen pudotti PCUF:n pelistä pois ja "voiton" vei suurempi operaattori.

Tällä hetkellä Hesy toimistolla Pia Peltopuron ja muiden lisäksi on kokopäiväisenä työntekijänä Mirka Karttunen, joka vastaa osana omaa työtään päivittäisestä sähköpostista ja löytökissojen päivytyksestä internetiin. Joka arkipäivä kirjataan löytyneet kissat internet-sivuille, josta kissansa kadottanut voi etsiä karvaista ystäväänsä. Tämän lisäksi ne löytyvät myös toimistosta paperilla.

Sähköpostia tänäpäivänä Hesylle kertyy muutamia viestejä päivittäin. Tuotteita ja infopaketteja voi tilata kotisivuilta tilauslomakkeen avulla. Internetistä on tullut osa myös Hesy tiedotustoimintaa. Pienenä vinkkinä myös, että kaikkea ATK:hon ja

muuhunkin liittyviä lahjoituksia vastaanotetaan mielellään. Yhdistys toimii lahjoitusvaroin ja kaikki apu on tarpeen.

Kirjoittaja, Tero Wiheriäkoski, on tällä hetkellä tätä juttua kirjoittaessa elokuussa -97 ollut kohta puolitoista vuotta työttömänä ja toimii Hesy vapaaehtoistyöntekijänä toimien ATK- ja Internet-tukihenkilönä. Pääosin toimenkuvaan kuuluu Hesy kotisivujen suunnittelu, teko ja päivitys.

Tero Wiheriäkoski

terow@pcuf.fi

www.pcuf.fi/~terow/

Helsingin Eläinsuojeluyhdistys ry:n yhteystiedot:

Yhdyskunnantie 11, 00680 HELSINKI

Puh. löytöeläimet (09) 777 4225, hautausmaa- ja talousasiat (09) 777 4470, Fax. (09) 777 4467

Sähköposti: hesy@clarinet.fi

Kotisivu: www.clarinet.fi/~hesyry/

Yleinen lahjoitustili: MERITA 200118-113063

Liityn PC-käyttäjät ry:n
ja Tietotekniikan liiton
jäseneksi

Palautusosoite:

Tietotekniikan liitto ry

PL 68, 02601 ESPOO

puh. (09) 4765 800 (vaihte)

fax. (09) 4765 8595

Nimi ja osoitetiedot (jäsenpostitusta varten)		Liittymisohjeita: - jäseneksi voi liittyä tällä lomakkeella tai täyttämällä tiedot www-sivulle http://www.pcuf.fi/ - vuoden 1998 jäsenmaksut vahvistetaan marraskuun 1997 lopussa - jäsenpalvelut (mm. liiton lehdet) alkavat n. 2-3 viikon kuluessa liittymisestä - Tunnus PCUF-koneeseen anotaan PCUF-koneen rekisteröintiohjelman kautta, käyttäjätunnus: uusi - eroamisesta pyydetään ilmoittamaan kirjallisesti - jäsenmaksu laskutetaan liiton toimittamalla tilisiirrolla - jäsenmaksuja ei palauteta - kysy lisäohjeita liiton jäsensihteeriltä, puh. (09) 4765 8530 Lisätietoja PC-käyttäjät ry:stä sähköpostitse info@pcuf.fi PCUF-koneen modeeminumero: (09) 586 1512
Täydellinen nimi (puhuttelunimi alleviivataan)		
Puh. töihin	Puh. kotiin	
Syntymäaika (ppkkvv)		
Sähköpostiosoite		
Ammattinimike		
Jäsenlaji ☐ Henkilöjäsen, maksan itse jäsenmaksun ☐ Perhejäsen, ei liiton lehtiä, samassa taloudesta jäsenenä Nimi: Jäsennumero:		
☐ Opiskelija, opiskelu päätoimista (päivisin) ja vähintään vuoden loppuun jatkuvaa, opiskelutodistuksessa näkyvillä arvioitu valm. vuosi ☐ Lisäjäsen, olen jäsenenä Tietotekniikan liittoon kuuluvassa yhdistyksessä. Jäsennumeroni:		
Työnantaja maksaa jäsenmaksun ☐ Henkilöjäsen ⇒ Jäsenmaksu voidaan veloittaa työnantajalta vain mikäli tämä on liiton yhteisöjäsen. Työnantajan jäsennumero:	Työnantaja Työnantajan virallinen allekirjoitus ja nimen selvennys	Tietojen luovutus markkinointiin: ☐ saa luovuttaa ☐ ei saa luovuttaa Tietoviikko-lehden lisäksi valitsen toiseksi jäsenmaksuun sisältyväksi lehdeksi ☐ MikroPC:n ☐ Tietoverkon
Päivämäärä	Allekirjoitus ja nimenselvennys	

PC-käyttäjät ry.
PL 494
00101 HELSINKI

HAKEMUS

nro _____/199____

Hakija täyttää:	"Anon PC-käyttäjät ry:n PCUF-tietokoneessa olevalle tunnukselleni shell-oikeuksia."		
	"Olen ennen tätä anomusta henkilökohtaisesti rekisteröitynyt PCUF-tietokoneen käyttäjäksi modeemilinjojen taikka Internetin kautta ja valinnut itselleni oman käyttäjätunnuksen ja salananan"		
	Nimi	Jäsennumero (Tietoviikon osoitelapussa)	Käyttäjätunnus PCUF:ssa
	Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka	
	Muita tietoja (esim. internet osoite, johon päätöksestä halutaan tieto.)		Toivomus oletushellistä
	Vakuutan tutustuneeni huolellisesti PC-käyttäjät ry:n shell-oikeuksien käyttöehtoihin (kääntöpuolella) ja sitoudun noudattamaan niitä kaikissa olosuhteissa: Paikka, aika ja allekirjoitus sekä nimen selvennys. (alle 18-vuotiaalta holhoojan allekirjoitus)		

Hakemus postitetaan kirjallisena osoitteeseen:

PC-käyttäjät ry.

PCUF:n ylläpito

PL 494, 00101 HELSINKI

Hakemukset käsitellään 30 vuorokauden kuluessa saapumisesta.

Yhdistys täyttää	Hakemus saapunut	Käsittelijä
	☐ Shell-oikeudet myönnetään _____ . _____ 199____ alkaen	Paikka ja aika ja käsittelijän allekirjoitus Helsingissä _____ . _____ 199____
	☐ Hakijalta on pyydetty lisäselvitys _____ . _____ 199____	
	☐ Hakemus hylätään, koska vaadittavat edellytykset eivät täyty	
	Perustelut:	
	☐ Päätöksestä on annettu tieto sähköpostitse _____ . _____ 199____	

PC-käyttäjät ry:n shell-oikeuksien käyttöehdot kääntöpuolella

Shell-oikeuksien käyttöehdot

1. Shell-oikeuksien myöntämisen edellytykset

PC-käyttäjät ry. (jäljempänä yhdistys) voi myöntää kirjallisen hakemuksen perusteella pääsyn yhdistyksen PCUF-tietokonejärjestelmässä (järjestelmä) käyttöjärjestelmän komentotasolle (shell-oikeudet) henkilölle, joka on hyväksytty yhdistyksen jäseneksi (jäljempänä jäsen). Ennen shell-oikeuksien anomista jäsenen on tutustuttava huolellisesti näihin käyttöehtoihin. Shell-oikeuksien hakemuksessa on mainittava jäsennumero, käyttäjätunnus järjestelmässä, jäsenen nimi sekä osoite. Hakemus on allekirjoitettava omakätisesti. Käyttäjän osoite järjestelmän käyttäjätietokannassa tulee olla sama kuin yhdistyksen jäsenrekisterissä.

Shell-oikeuksien hakemukset käsittelee järjestelmän ylläpito. Shell-oikeudet voidaan jättää myöntämättä, mikäli hakija ei ole yhdistyksen jäsen, hakemus on puutteellinen, hakijalla on suorittamattomia velvoitteita yhdistystä kohtaan, hakija on oikeuksia anossa tai järjestelmään rekisteröityessään antanut totuudenvastaisia tietoja sekä muusta perustellusta syystä. Hakemusta pidetään puutteellisenä, mikäli se ei ole näiden käyttöehtojen lopussa olevan mallin mukainen tai kaikkia kohtia ei ole täytetty.

Yhdistyksen jäsenkokous vahvistaa vuosittain shell-oikeuksien käytöstä perittävät maksut. Käyttö on maksutonta ainakin vuoden 1995 ajan. Mikäli käytöstä aletaan periä maksua, yhdistys ilmoittaa asiasta etukäteen kirjallisesti.

2. Käyttöoikeuden henkilökohtaisuus

Shell-oikeudet myönnetään vain luonnolliselle henkilölle. Käyttäjätunnusta saa käyttää ainoastaan se, kenelle se on myönnetty. Käyttäjätunnukseen liittyvää salasanaa ei saa ilmaista toiselle. Salasana-turvallisuudesta on huolehdittava vaihtamalla tunnussana riittävän usein. Käytettävän salasanan on oltava sellainen, ettei asiaankuulumattoman voida kohtuudella olettaa saavan sitä selville.

3. Käytön rajoitukset

Järjestelmän käyttö lainvastaiseen toimintaan on kielletty. Käytössä olevia

verkkoyhteyksiä ei saa käyttää kolmannen omistamaan tietokoneeseen tunkeutumiseen tai tunkeutumisen yrittämiseen. Järjestelmän shikaaninomainen eli ilki-valtainen käyttö on kielletty. Tällaiseksi lasketaan muun ohella modeemiyhteyden pitkäaikainen tarpeeton aukipitäminen ja muita käyttäjiä kohtuuttomasti häihtaavien ohjelmien ajaminen.

Järjestelmässä olevien turvallisuusrajotusten kiertäminen on kielletty. Käyttäjä ei saa yrittää hankkia itselleen laajempia käyttöoikeuksia kuin mitä ylläpito on hänelle myöntänyt. Järjestelmässä voidaan pitää sen käyttämistä rajoittavia kiintiöitä. Kiintiöiden suuruuksista päättää ylläpito.

Levytilaa ei saa käyttää enempää kuin on katsottava kohtuulliseksi. Ylläpito voi oma-aloitteisestikin siivota käyttäjän tiedostoja pois, mikäli tiedostot vievät kohtuuttomasti tilaa, järjestelmän levytila on vähissä tai käyttäjä ei ole huomattavan pitkään aikaan ollut yhteydessä järjestelmään.

Resurssien rajallisuuden vuoksi järjestelmään ei saa jättää eräajoja ilman ylläpidon lupaa. Tämä rajoitus ei koske hyvin lyhytaikaisia ajoja, joiden suorittamiseen käyttäjällä on erityinen, perusteltu syy. Eräajolla tarkoitetaan tässä yhteydessä kaikkia sellaisia prosesseja, jotka käyttävät jotain resurssia (esim. koneaika, prosessisloti tai verkkoliikenne) pääteyhteyden sulkemisen jälkeen.

Järjestelmän käytössä on noudatettava ylläpidon ja yhdistyksen hallituksen antamia ohjeita ja rajoituksia.

4. Vastuu

Käyttäjä vastaa tuottamuksesta riippumatta täysimääräisesti vahingosta, jonka hän aiheuttaa yhdistykselle tai kolmannelle osapuolelle rikkomalla näitä käyttöehtoja. Käyttäjä vastaa täysimääräisesti myös vahingosta, jonka hän muulla tavalla tahallisesti tai tuottamuksella eli huolimattomuudella aiheuttaa yhdistykselle tai kolmannelle, mikäli vahinko on aiheutunut suoraan tai välillisesti käyttäjän toiminnasta järjestelmässä.

Yhdistys ei vastaa käyttäjälle aiheutuneista vahingoista eikä sellaisista vahingoista, jotka kolmas osapuoli on aiheuttanut käyttäjälle. Yhdistys ei myöskään vastaa mistään välillisestä vahingosta.

Yhdistys ei vastaa järjestelmän käytettävyydestä ja luotettavuudesta eikä järjestelmän ja sen kautta saatavilla olevien palvelujen tarkoituksenmukaisuudesta.

Mikäli yhdistys on korvannut kolmannelle osapuolelle käyttäjän aiheuttaman vahingon, yhdistyksellä on täysi takautumis-oikeus saada käyttäjältä korvattua vahinkoa vastaava määrä rahaa.

5. Shell-oikeuksien irtisanominen

Mikäli ylläpito epäilee käyttäjän toimineen näiden käyttöehtojen vastaisesti, käyttäjältä voidaan heti poistaa shell-oikeudet ja tarpeen vaatiessa myös verkkoyhteyksien käyttöoikeus. Oikeudet voidaan poistaa myös mikäli käyttäjä ei enää täytä niiden saamisen edellytyksiä. Oikeuksien poistamisen yhteydessä ylläpito pyrkii ilmoittamaan toimenpiteen syyn. Oikeuksien poistamisen sijasta ylläpito voi antaa käyttäjälle huomautuksen, mikäli oikeuksien poistaminen olisi ilmeisen kohtuutonta. Mikäli rikkomus on törkeä, ylläpito voi lisäksi esittää yhdistyksen hallitukselle jäsenen erottamista yhdistyksestä.

Mikäli käyttäjä on tyytymätön oikeuksien poistamiseen, hän voi hakea oikaisua ylläpidolta lähettämällä sähköpostia osoitteeseen sysop@pcuf.fi. Ylläpito voi tällöin saadun selvityksen perusteella palauttaa shell-oikeudet. Mikäli käyttäjä katsoo, että häneltä on poistettu shell-oikeudet aiheettomasti eikä ylläpito oikaisuvaatimuksesta huolimatta palauta niitä, käyttäjä voi valittaa oikaisuvaatimukseen saamastaan päätöksestä yhdistyksen hallitukselle. Valitus on tehtävä kirjallisesti ja se on jätettävä postin kuljetettavaksi viikon kuluessa siitä, kun ylläpito on antanut ratkaisun tehtyyn oikaisuvaatimukseen. Valituksessa on ilmoitettava valittajan henkilötiedot sekä ne perusteet, joilla ylläpidon päätökseen haetaan muutosta.

Yhdistys voi lopettaa shell-oikeuksien tarjoamisen käyttäjälle, mikäli yhdistyksen hallitus niin päättää.

Käyttäjä voi irtisanoa shell-oikeutensa ilmoittamalla asiasta ylläpidolle. Ilmoituksen voi tehdä lähettämällä järjestelmässä sähköpostia tunnukselle sysop tai saattamalla asian muulla tavalla ylläpidon tietoon.